

Juridisch frame Opslaan van grond of baggerspecie

Overzicht lokale afwegingsruimte

Onderwerp	Geen afwegingsruimte	Afwegingsruimte		
1. Welke instructieregels gelden er o.g.v. het Besluit kwaliteit leefomgeving en de omgevingsverordening voor het omgevingsplan?				
	In acht nemen	Rekening houden met	Afwijken binnen bandbreedte / speelruimte	
Besluit kwaliteit leefomgeving				
Omgevingsverordening				
Eventuele instructieregels gerelateerd aan de activiteit opslaan van grond of baggerspecie	Afhankelijk van instructieregel*	Afhankelijk van instructieregel*	Afhankelijk van instructieregel*	
	* Eventueel in combinatie met voorbeschermingsregels . De regels kunnen verschillen per provincie. Check de regels in jouw provincie.			
2. Zijn er bruidsschatregels meegegeven voor het omgevingsplan?				
	Behouden	Aanpassen	Schrappen	
Invoeringsbesluit (bruidsschat)				

Zie volgende pagina voor vervolg

Vervolg

Onderwerp	Geen afwegingsruimte	Afwegingsruimte	
3. Welke algemene direct werkende rijksregels (Bal) of provinciale regels (omgevingsverordening) gelden er en zijn maatwerkregels in het omgevingsplan mogelijk?			
	Geen maatwerkregel mogelijk	Maatwerkregel mogelijk	Voorbeelden
Besluit activiteiten leefomgeving			
§ 3.2.24 Opslaan van grond of baggerspecie			
Art. 3.48j (aanwijzing activiteiten)	Geen maatwerkregels mogelijk op de aanwijzing van een milieubelastende activiteit.		
Art. 3.48k (aanwijzing vergunningplichtige gevallen)		Met maatwerkregels kan een aanvullend verbod om zonder omgevingsvergunning een activiteit te verrichten worden gesteld o.a. in het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.	
Art. 3.48l (algemene regels)	Is een zogenoemde richtingaanwijzer waarmee de regels worden aangewezen die van toepassing zijn op het verrichten van de activiteit. Geen maatwerkregels mogelijk.		
§ 4.122 Opslaan, zeven, mechanisch ontwateren en samenvoegen van zonder bewerking herbruikbare grond of baggerspecie			
Art. 4.1247 (toepassingsbereik)	Geen maatwerkregels mogelijk op het toepassingsbereik.		
Art. 4.1248 (melding)		Met maatwerkregels kan een aanvullend verbod om zonder voorafgaande melding een activiteit te verrichten worden gesteld o.a. in het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.	
Art. 4.1249 (afval en water: administratie partijen grond of baggerspecie)		Maatwerkregels mogelijk.	Meer of minder eisen aan administratie-eisen.
Art. 4.1250 (aanwijzing module: eindonderzoek bodem)		Maatwerkregels mogelijk.	Meer of minder uitzonderingen stellen waaronder geen eindsituatieonderzoek nodig is dan volgt uit het 2 ^e lid.
Art. 4.1251 (water: lozingsroutes bij opslaan van licht of matig verontreinigde baggerspecie)		Maatwerkregels mogelijk.	Andere lozingsroute stellen als alternatief naast lozen op een oppervlaktewaterlichaam
Art. 4.1252 (water: lozing op een oppervlaktewaterlichaam)		N.v.t. voor gemeente. Maatwerkregels mogelijk in waterschapsverordening voor oppervlaktewater in beheer bij het waterschap.	
Art. 4.1253 (water: meetmethoden)		Maatwerkregels mogelijk.	
Art. 4.1254 (bodem en water: bodembeschermende voorziening bij opslaan baggerspecie)		Maatwerkregels mogelijk.	<ul style="list-style-type: none"> • Andere eisen stellen aan bodembeschermende voorzieningen (folie beklede grondput volledig omringd door dijklichaam). • Meer of minder uitzonderingen toestaan dan genoemd in 3^e lid.
Art. 4.1255 (afval, bodem en water: samenvoegen partijen)	Geen maatwerkregels mogelijk op erkenningplicht voor het samenvoegen van partijen. De erkenningplicht heeft namelijk zijn grondslag in hoofdstuk 11a Wet milieubeheer en dat hoofdstuk kent geen grondslag voor maatwerkregels. Evenmin maatwerkregels mogelijk op de voorwaarden dat de partijen van vergelijkbare kwaliteitsklasse moeten zijn . Als je met maatwerk zou toestaan dat partijen van verschillende kwaliteitsklasse gezamenlijk opgeslagen mogen worden, dan handel je in strijd met inhoudelijke bepalingen van de BRL 9335 en onderliggend protocol 9335-1 en dat is op grond van art 18 Besluit bodemkwaliteit niet toegestaan.		
Art. 4.1256 (afval en water: termijn opslaan)	Geen mogelijkheid om een langere termijn voor de opslag toe te staan (anders strijdig met de Wet milieubeheer / Europese regelgeving afvalstoffen)	Overig wel maatwerkregels mogelijk.	Strengere eisen stellen aan de termijn van het opslaan.
Omgevingsverordening			
Eventuele regels gerelateerd aan de activiteit opslaan van grond of baggerspecie of die specifiek gelden voor opslaan in een bepaald	Afhankelijk van regel	Afhankelijk van regel	

gebied of op bepaalde locatie. Bijvoorbeeld voor gebieden met een bepaald beschermingsniveau zoals grondwaterbeschermingsgebieden.

--	--	--

Besluit activiteiten leefomgeving

§ 3.2.24 Opslaan van grond of baggerspecie

Toelichting artikelsgewijs

Afdeling 3.2 wijst activiteiten aan die bedrijfstakken overstijgen. Paragraaf 3.2.24 voegt artikelen over opslaan van grond en baggerspecie op de bodem in. De toegevoegde activiteiten kunnen zelfstandig worden verricht, maar ook in meerdere bedrijfstakken voorkomen. De regels van afdeling 3.2 gelden naast de regels voor specifieke bedrijfstakken in afdeling 3.3 en verder. Op activiteiten die in afdeling 3.2 zijn aangewezen, zijn de hoofdstukken 2 tot en met 5 van het Besluit activiteiten leefomgeving van toepassing.

Artikel 3.48j (aanwijzing activiteiten)

1. Als milieubelastende activiteiten als bedoeld in artikel 2.1 wordt aangewezen het anders dan in een oppervlaktewaterlichaam opslaan van grond of baggerspecie.
2. Als milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel 2.1 wordt aangewezen het in een oppervlaktewaterlichaam opslaan van grond of baggerspecie, voor zover het gaat om het opslaan van:
 - a. grond van de kwaliteitsklasse matig verontreinigd of sterk verontreinigd, bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit;
 - b. baggerspecie van de kwaliteitsklasse sterk verontreinigd, bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit; of
 - c. grond of baggerspecie, die niet beschikt over een milieuverklaring bodemkwaliteit, tenzij:
 - 1°. de locatie van herkomst bekend is; en
 - 2°. de bodemkwaliteit van de locatie van herkomst voldoet aan de kwaliteitsklasse industrie voor landbodem of de kwaliteitsklasse matig verontreinigd voor waterbodem, bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit.
3. Als lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam als bedoeld in artikel 2.1 wordt aangewezen het in een oppervlaktewaterlichaam opslaan van grond of baggerspecie.
4. De aanwijzing als bedoeld in het eerste, tweede en derde lid omvat ook:
 - a. het zeven en samenvoegen van grond bij het opslaan; en
 - b. het zeven, mechanisch ontwateren en samenvoegen van baggerspecie bij het opslaan.
5. Onder de aanwijzing als bedoeld in het eerste, tweede en derde lid vallen niet:
 - a. het opslaan van grond op de locatie van het graven; en
 - b. het opslaan van baggerspecie op de locatie van het baggeren.
6. In deze paragraaf wordt verstaan onder:
 - a. *baggerspecie*: baggerspecie als bedoeld in artikel 1 van het Besluit bodemkwaliteit; en
 - b. *grond*: grond als bedoeld in artikel 1 van het Besluit bodemkwaliteit.

Toelichting artikelsgewijs

Eerste lid

Dit artikel geeft aan dat opslaan van grond en baggerspecie een milieubelastende activiteit is waarvoor de hoofdstukken 2 tot en met 5 van het Besluit activiteiten leefomgeving gelden. Het regelen van deze activiteit is nodig om een gelijk speelveld en een gelijk beschermingsniveau te waarborgen. De nadelige gevolgen voor het milieu die deze activiteit kan veroorzaken betreffen bodemverontreiniging en verontreinigingen als gevolg van lozing. Het doel is emissies te beperken en het toezicht op grondstromen mogelijk te maken. De regels bestaan vooral uit een nationale uitwerking van passende preventieve maatregelen en beste bestaande technieken.

Opslag van grond en baggerspecie komt in Nederland regelmatig voor; binnen iedere gemeente bevinden zich meerdere opslaglocaties, zoals grondbanken, loonwerkbedrijven, hoveniers, gemeentelijke milieustraten en baggerspeciedepots. Circa 330 organisaties hebben een erkenning om partijen grond of baggerspecie te mogen samenvoegen.

Onder opslaan van grond of baggerspecie wordt verstaan het in voorraad hebben met het doel het later te vervoeren, toe te passen of te verwerken. Bij het opslaan horen ook activiteiten die het opslaan mogelijk maken, zoals overslaan en laden en lossen op de bodem. Storten en toepassen (op of in de bodem brengen met het doel

het daar te laten) vallen niet onder deze paragraaf. Storten valt onder paragraaf 3.3.12 en paragraaf 3.5.10 en toepassen van grond en baggerspecie onder paragraaf 4.124.

Bij het opslaan van baggerspecie vindt rijping plaats en zakken de vaste delen uit, waardoor boven de baggerspecie water komt te staan. Dit wordt ook wel passief ontwateren genoemd en is onderdeel van het opslaan, en valt dus ook onder de activiteit.

Tweede en derde lid (nieuw, toelichting uit Verzamelbesluit Omgevingswet 2022)

Met het Aanvullingsbesluit bodem in combinatie met het Aanvullingsbesluit grondeigendom is ten aanzien van de activiteiten opslaan en toepassen in een oppervlaktewaterlichaam ongewild een verschuiving van bevoegdheden opgetreden ten opzichte van de bevoegdheidsverdeling in het Besluit bodemkwaliteit zoals dat luidt voor inwerkingtreding van de Omgevingswet. In de betreffende paragrafen van het Bal waren hiermee de algemene regels van hoofdstuk 4 abusievelijk alleen expliciet op de milieubelastende activiteit van toepassing verklaard, ook waar het opslaan en toepassen in een oppervlaktewaterlichaam betreft. Dit gebrek wordt met het onderhavige besluit hersteld door de regels over het opslaan en toepassen in een oppervlaktewaterlichaam uitsluitend van toepassing te verklaren op de in hoofdstuk 3 aangewezen lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam en niet langer op de milieubelastende activiteit. Hiermee blijft de waterbeheerder, in lijn met het vigerende Besluit bodemkwaliteit, het enige bevoegd gezag voor deze rijksregels. Voor toepassen op de landbodem verandert er niets en blijft de gemeente, en waar ook sprake is van een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam de waterbeheerder, het bevoegd gezag voor deze rijksregels. In verband hiermee was het bij nader inzien tevens nodig om in hoofdstuk 4 in een aantal artikelen het oogmerk ervan te wijzigen.

(Noot: het opslaan in een oppervlaktewaterlichaam moest in enkele gevallen ook nog worden aangewezen als milieubelastende activiteit. Conform huidig recht geldt daar namelijk een Wabo-vergunning voor (zie Besluit omgevingsrecht). De mba-aanwijzing is zo specifiek gemaakt als de (bestaande) vergunningplicht. Daarvoor is de tekst die eerst in artikel 3.48k stond, overgenomen in het nieuwe tweede lid van 3.48j. De gemeente blijft hier dus bevoegd gezag.)

Vierde lid (was tweede lid)

Het vierde lid brengt ook zeven en samenvoegen bij het opslaan onder de activiteit, en voor baggerspecie ook het actief (mechanisch) ontwateren.

Vijfde lid (was derde lid)

De regels gelden niet voor het opslaan, zeven of samenvoegen van grond op de locatie van ontgraven en het opslaan van baggerspecie nabij de locatie van het baggeren. Hiervoor zijn de regels voor graven (in geval van de tijdelijke opslag bij de activiteiten graven) of voor toepassen van baggerspecie (in geval van de realisatie van een zogenaamd weilanddepot bij het verspreiden van baggerspecie) van toepassing. De verwachting is dat particulieren niet onder deze regels vallen, omdat als ze grond opslaan, dit over het algemeen op de locatie van het ontgraven is.

Zesde lid (was vierde lid)

In het zesde lid is aangegeven wat onder de begrippen «grond» en «baggerspecie» moet worden verstaan bij de toepassing van paragraaf 3.2.24. De begrippen worden gebruikt in de betekenis die ze hebben in het Besluit bodemkwaliteit.

Baggerspecie wordt in het Besluit bodemkwaliteit omschreven als materiaal dat is vrijgekomen uit de bodem of oever van een oppervlaktewaterlichaam en dat bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 millimeter en organische stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature worden aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 millimeter.

Onder grond wordt in het Besluit bodemkwaliteit verstaan vast materiaal dat bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 millimeter en organische stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature worden aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 millimeter en ten hoogste 20% bodemvreemd materiaal, niet zijnde baggerspecie.

De definities van baggerspecie en grond hebben betrekking op het fijne bodemmateriaal (maximale korrelgrootte van 2 millimeter) alsmede op van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind (2–63 mm). Ook natuurlijke mengsels van fijn bodemmateriaal en schelpen en grind vallen onder het begrip baggerspecie en grond. Het fijne bodemmateriaal bestaat doorgaans uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 millimeter en organische stof. In uitzonderingsgevallen komt ook baggerspecie of grond voor met vrijwel geen organische stof (bijvoorbeeld dekzanden) of vrijwel geen minerale delen (bijvoorbeeld mineraalarm veen). Schelpen en grind zijn in de definitie opgenomen omdat zij regelmatig in de bodem voorkomen, en toepassing ervan als bodem geen bezwaren uit milieuoogpunt kent. Uitsluiting van deze materialen zou het toepassen van baggerspecie en grond nodeloos beperken. Natuurlijke bodemmateriaal groter dan 63 mm worden in de bodemkunde beschouwd als stenen en worden niet gerekend tot de grondmatrix.

Het begrip baggerspecie is uitgezonderd van de definitie van het begrip grond. Baggerspecie is bodemmateriaal dat vrijkomt uit het oppervlaktewater of de ruimte die voor oppervlaktewater bestemd is.

Artikel 3.48k (aanwijzing vergunningplichtige gevallen)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een milieubelastende activiteit te verrichten, geldt voor de milieubelastende activiteiten, bedoeld in artikel 3.48j, eerste en tweede lid, voor zover het gaat om het opslaan, zeven, mechanisch ontwateren of samenvoegen van:
 - a. grond van de kwaliteitsklasse matig verontreinigd of sterk verontreinigd, bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit;
 - b. baggerspecie van de kwaliteitsklasse sterk verontreinigd, bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit; of
 - c. grond of baggerspecie, die niet beschikt over een milieuverklaring bodemkwaliteit, tenzij:
 - 1°. de locatie van herkomst bekend is; en
 - 2°. de bodemkwaliteit van de locatie van herkomst voldoet aan de kwaliteitsklasse industrie voor landbodem of de kwaliteitsklasse matig verontreinigd voor waterbodem, bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit.
2. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam te verrichten, geldt voor het lozen op een oppervlaktewaterlichaam van afvalwater afkomstig van de milieubelastende activiteiten, bedoeld in het eerste lid.

Toelichting artikelsgewijs

Eerste lid

De vergunningplicht geldt voor het opslaan van grond of baggerspecie die niet of niet zonder bewerking kan worden hergebruikt. Het betreft dan matig of sterk verontreinigde grond of sterk verontreinigde baggerspecie, zoals bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit.

Ook geldt vergunningplicht voor het opslaan van grond of baggerspecie van onbekende kwaliteit (onder c). Onbekende kwaliteit wil zeggen dat de kwaliteit niet is vastgesteld in een milieuverklaring bodemkwaliteit en ook niet kan worden afgeleid uit de herkomst. Dergelijke partijen mogen alleen worden opgeslagen op een locatie die daarvoor vergunning heeft, zoals bijvoorbeeld een grondbank. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om een gedumpte partij, of een partij waarvan de herkomst of samenstelling onzeker is, omdat er gefraudeerd is met de milieuverklaring bodemkwaliteit. De beperking vervalt zodra er een milieuverklaring bodemkwaliteit is afgegeven en daaruit blijkt dat de partij tenminste voldoet aan de kwaliteitsklasse industrie voor grond of matig verontreinigd voor baggerspecie zoals bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit. Als namelijk blijkt dat de partij grond matig of sterk verontreinigd is of de partij baggerspecie sterk verontreinigd is, geldt de vergunningplicht alsnog vanwege de aanwijzing onder a en b.

Voor het afgeven van een milieuverklaring bodemkwaliteit is tijd nodig. Het is niet de bedoeling dat in de periode tot het beschikbaar komen van de milieuverklaring het opslaan van alle grond of baggerspecie vergunningplichtig is. In de meeste gevallen is namelijk de herkomst van de partij bekend en is voldoende aannemelijk wat de verwachte kwaliteit is. Bij het ontgraven is vooronderzoek en in sommige situaties ook verkennend of nader bodemonderzoek verricht, waaruit de verwachte kwaliteit blijkt. Vandaar dat het opslaan van grond en

baggerspecie afkomstig van een bekende en onverdachte locatie, in afwachting van de afgifte van de milieuverklaring bodemkwaliteit, is vrijgesteld van de vergunningplicht.

Tweede lid

In het tweede lid is aangegeven dat de vergunningplicht zowel geldt voor de milieubelastende activiteit als voor het lozen van afvalwater afkomstig van die activiteit op een oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.48l (algemene regels)

Bij het verrichten van de activiteiten, bedoeld in artikel 3.48j, wordt voldaan aan de regels over:

- a. het ontvangen van afvalstoffen, bedoeld in paragraaf 4.50, als de activiteiten niet als vergunningplichtig zijn aangewezen in dit hoofdstuk; en
- b. het opslaan en zeven, mechanisch ontwateren en samenvoegen van zonder bewerking herbruikbare grond of baggerspecie, bedoeld in paragraaf 4.122.

Toelichting artikelsgewijs

Dit artikel geeft aan welke paragrafen met regels in hoofdstuk 4 van toepassing zijn. Het gaat om regels voor opslaan, zeven en mechanisch ontwateren en samenvoegen van zonder bewerking herbruikbare grond en baggerspecie opgenomen in paragraaf 4.122. Deze voorschriften gelden voor het opslaan van grond van de kwaliteitsklasse landbouw/natuur, wonen en industrie en baggerspecie van de kwaliteitsklasse algemeen toepasbaar, licht verontreinigd en matig verontreinigd bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit. Voor het deel van de activiteit waarvoor geen specifieke regels in hoofdstuk 4 van het Besluit activiteiten leefomgeving zijn opgenomen, geldt in ieder geval de specifieke zorgplicht van artikel 2.11 van dat besluit.

Als de opgeslagen grond een afvalstof is, gelden voorschriften voor het ontvangen van afvalstoffen, bedoeld in paragraaf 4.50, voor zover voor die activiteit geen vergunningplicht bestaat. Als het gaat om sterk verontreinigde grond of baggerspecie, waarvoor op grond van artikel 3.48k een vergunningplicht geldt, gelden de voorschriften van paragraaf 4.50 niet. In dat geval zal het bevoegd gezag soortgelijke of uitgebreidere voorschriften in de vergunning opnemen.

§ 4.122 Opslaan, zeven, mechanisch ontwateren en samenvoegen van zonder bewerking herbruikbare grond of baggerspecie

Artikel 4.1247 (toepassingsbereik)

1. Deze paragraaf is van toepassing op:
 - a. het opslaan, zeven en samenvoegen van grond van de kwaliteitsklasse landbouw/natuur, wonen of industrie bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit; en
 - b. het opslaan, zeven, mechanisch ontwateren en samenvoegen van baggerspecie van de kwaliteitsklasse niet verontreinigd, licht verontreinigd of matig verontreinigd bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit.
2. Deze paragraaf is niet van toepassing op het opslaan van ten hoogste 25 m³ grond of baggerspecie door een natuurlijk persoon, anders dan in het uitoefenen van zijn beroep of bedrijf, voor een toepassing als bedoeld in artikel 4.1266, vierde lid, onder a.
3. In deze paragraaf wordt verstaan onder:
 - a. *baggerspecie*: baggerspecie als bedoeld in artikel 1 van het Besluit bodemkwaliteit;
 - b. *grond*: grond als bedoeld in artikel 1 van het Besluit bodemkwaliteit; en
 - c. *partij*: hoeveelheid materiaal die volgens de bij of krachtens het Besluit bodemkwaliteit gestelde regels als partij wordt aangemerkt.

Toelichting artikelsgewijs

Dit artikel bepaalt de reikwijdte van paragraaf 4.122.

Eerste lid

Deze paragraaf is van toepassing op het opslaan, zeven en samenvoegen van niet verontreinigde grond of grond van kwaliteitsklasse landbouw/natuur, wonen of industrie en het opslaan zeven, mechanisch ontwateren en samenvoegen van niet, licht en matig verontreinigde baggerspecie. De partijen grond of baggerspecie die onder deze paragraaf vallen zijn herbruikbaar zonder dat ze verder bewerkt hoeven te worden. Naast de voorschriften uit deze paragraaf, is ook artikel 2.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving van toepassing.

Bij het opslaan van grond is het van belang dat stuiven voorkomen wordt. Omdat grond niet bijzonder stuifgevoelig is, kan dit eenvoudig door bijvoorbeeld de grond te bevochtigen. Dit is niet in concrete voorschriften uitgewerkt, maar volgt uit de zorgplicht van artikel 2.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Als in een bijzonder geval stuiven een probleem blijft, kan het bevoegd gezag met een maatwerkregel of maatwerkvoorschrift de zorgplicht nader invullen. Het bevoegd gezag kan hiervoor de standaardvoorschriften uit paragraaf 4.103 opslaan goederen als uitgangspunt nemen.

Tweede lid

Kleinschalige toepassing van grond of baggerspecie door een particulier, dat wil zeggen natuurlijke personen die dit niet doen in het kader van de uitoefening van een beroep of bedrijf, hoeft niet gemeld te worden, zie hiervoor de toelichting bij artikel 4.1266, vierde lid, onder a. Ook het opslaan van het hiervoor benodigde materiaal hoeft niet aan de specifieke eisen van deze paragraaf te voldoen. De specifieke zorgplicht is voldoende. Het gaat vaak om geringe hoeveelheden grond of baggerspecie (ten hoogste 25m³) veelal uit tuinen.

Derde lid

In het derde lid is aangegeven wat onder de begrippen «grond», «baggerspecie» en «partij» moet worden verstaan bij de toepassing van paragraaf 4.122. De begrippen worden gebruikt in de betekenis die ze hebben in het Besluit bodemkwaliteit.

Baggerspecie wordt in het Besluit bodemkwaliteit omschreven als materiaal dat is vrijgekomen uit de bodem of oever van een oppervlaktewaterlichaam en dat bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 mm en organische stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature worden

aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 mm.

Onder grond wordt in het Besluit bodemkwaliteit verstaan vast materiaal dat bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 mm en organische stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature worden aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 millimeter en ten hoogste 20% bodemvreemd materiaal, niet zijnde baggerspecie.

De definities van baggerspecie en grond hebben betrekking op het fijne bodemmateriaal (maximale korrelgrootte van 2 mm) alsmede op van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind (2–63 mm). Ook natuurlijke mengsels van fijn bodemmateriaal en schelpen en grind vallen onder het begrip baggerspecie en grond. Het fijne bodemmateriaal bestaat doorgaans uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 mm en organische stof. In uitzonderingsgevallen komt ook baggerspecie of grond voor met vrijwel geen organische stof (bijvoorbeeld dekzanden) of vrijwel geen minerale delen (bijvoorbeeld mineraalarm veen). Schelpen en grind zijn in de definitie opgenomen omdat zij regelmatig in de bodem voorkomen, en toepassing ervan als bodem geen bezwaren uit milieuoogpunt kent. Uitsluiting van deze materialen zou het toepassen van baggerspecie en grond nodeloos beperken. Natuurlijke bodemmaterialen groter dan 63 mm worden in de bodemkunde beschouwd als stenen en worden niet gerekend tot de grondmatrix.

Het begrip baggerspecie is uitgezonderd van de definitie van grond. Baggerspecie is bodemmateriaal dat vrijkomt uit het oppervlaktewater of de ruimte, die voor oppervlaktewater bestemd is. Onder partij wordt in deze paragraaf verstaan een hoeveelheid (bodem)materiaal die volgens de bij of krachtens het Besluit bodemkwaliteit gestelde regels als partij wordt aangemerkt. Hoewel in artikel 1, tweede en derde lid, van het Besluit bodemkwaliteit een uitleg wordt gegeven wat in dat besluit en daarop berustende bepalingen als een partij moet worden aangemerkt, moet verder worden gekeken dan dat artikel. In de regels van het Besluit bodemkwaliteit en de Regeling bodemkwaliteit zijn onder andere bepalingen opgenomen over het samenvoegen en splitsen van partijen, deze moeten ook worden meegenomen in de afweging of van een partij sprake is. In de toelichting bij artikel 1 van het Besluit bodemkwaliteit is nader aangegeven wat onder partij wordt verstaan. Daarin zijn ook voorbeelden opgenomen.

Artikel 4.1248 (melding)

1. Het is verboden een activiteit als bedoeld in artikel 4.1247 te verrichten zonder dit ten minste vier weken voor het begin ervan te melden.
2. Een melding bevat:
 - a. een aanduiding van de kwaliteitsklasse, bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit van de opgeslagen grond;
 - b. een aanduiding van de kwaliteitsklasse, bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit van de opgeslagen baggerspecie;
 - c. een aanduiding of verschillende partijen grond of verschillende partijen baggerspecie worden samengevoegd;
 - d. als partijen worden samengevoegd: of dit gebeurt tot een partij groter dan 25 m³;
 - e. als partijen worden samengevoegd: een aanduiding van kwaliteitsklassen van de samen te voegen partijen, waarin de partijen op grond van artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit zijn ingedeeld;
 - f. als op een oppervlaktewaterlichaam wordt geloosd: de locaties van de lozingspunten; en
 - g. als op een oppervlaktewaterlichaam wordt geloosd: het maximale lozingsdebiet in kubieke meters per uur.
3. Ten minste vier weken voordat de activiteit op een andere manier wordt verricht dan overeenkomstig die gegevens, wordt een melding gedaan.
4. In afwijking van het eerste en derde lid geldt een termijn van een week als de activiteit het eenmalig opslaan van één partij grond of één partij baggerspecie is.
5. Dit artikel is niet van toepassing als de activiteit als vergunningplichtig is aangewezen in hoofdstuk 3.

Toelichting artikelsgewijs

Dit artikel bevat de plicht om een melding te doen voorafgaand aan de activiteit en geeft de eisen waaraan de melding moet voldoen.

Eerste lid

Artikel 4.1248 regelt dat het opslaan, zeven, mechanisch ontwateren en samenvoegen van grond of baggerspecie niet mag worden gestart zonder dat dit ten minste vier weken voor het begin ervan wordt gemeld aan het bevoegd gezag. Zie over het instrument melding paragraaf 3.5 van het algemeen deel van de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving. ([Stb. 2018, 293.](#))

Tweede lid

Bij deze melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 2.17 van het Besluit activiteiten leefomgeving en de aanvullende gegevens in het tweede lid gevoegd.

De melding bevat een aanduiding van de kwaliteitsklasse bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit van de opgeslagen grond (onder a) en van de opgeslagen baggerspecie (onder b), en een aanduiding of verschillende partijen grond of verschillende partijen baggerspecie worden samengevoegd (onder c). Als partijen worden samengevoegd wordt aangegeven of dit gebeurt tot een partij die groter is dan 25 m³ (onder d), met een aanduiding van kwaliteitsklasse van de samen te voegen partijen, waarin de partijen op grond van artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit zijn ingedeeld (onder e). Op grond van protocol 9335-1 mag een samengevoegde partij nooit gunstiger worden gekwalificeerd dan de kwaliteitsklasse van de partijen voorafgaand aan het samenvoegen. Let wel: de melding vertelt eenmalig dat er partijen worden samengevoegd, het is niet zo dat er iedere keer gemeld moet worden als er samengevoegd wordt.

Als op een oppervlaktewaterlichaam wordt geloosd, worden de locaties van de lozingspunten (onder f) en het maximale lozingsdebiet in m³/u gemeld (onder g). Bij lozen op het oppervlaktewaterlichaam is de locatie van het lozingspunt relevant voor de waterbeheerder.

Derde lid

In het derde lid is geregeld dat de meldingsplicht ook geldt als de activiteit op een andere manier wordt verricht dan in overeenstemming met de gegevens die bij de melding zijn gevoegd. Met deze verplichting wordt bereikt, dat gegevens die het bevoegd gezag heeft actueel blijven, het bevoegd gezag voorafgaand aan de wijziging op de hoogte is en zo nodig actie kan ondernemen.

Vierde lid

Bij werkzaamheden kan het nodig zijn ergens tijdelijk grond op te slaan. Een meldingstermijn van vier weken is dan erg lang. Als dit eenmalig gebeurt en het gaat maar om één partij grond of baggerspecie geldt een kortere meldingstermijn. In die gevallen zal er ook geen sprake zijn van samenvoegen of van de noodzaak voor een eindsituatieonderzoek (zie de toelichting bij artikel 4.1250). Een initiatiefnemer kan per locatie maar één keer gebruik maken van de kortere meldingstermijn.

Vijfde lid

Uit het vijfde lid volgt dat de activiteit niet hoeft te worden gemeld als deze als vergunningplichtig is aangewezen in hoofdstuk 3. Het bevoegd gezag beschikt dan door de aanvraag van de omgevingsvergunning al over de relevante informatie.

Artikel 4.1249 (afval en water: administratie partijen grond of baggerspecie)

Met het oog op het doelmatig beheer van afvalstoffen en het voorkomen of beperken van verontreiniging van een oppervlaktewaterlichaam wordt een administratie bijgehouden van de opgeslagen partijen grond of opgeslagen partijen baggerspecie, met daarin per partij geregistreerd:

- a. de herkomst;
- b. de kwaliteitsklasse, bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit;
- c. de kwaliteitsverklaringen;
- d. de plaats van opslag;
- e. de hoeveelheid; en
- f. de aanvangsdatum van de opslag.

Toelichting artikelsgewijs

Dit artikel regelt de administratie van partijen grond. De initiatiefnemer houdt een administratie bij van de genoemde informatie over de opgeslagen grond of baggerspecie. De administratie hoeft niet actief aan het bevoegd gezag te worden gestuurd, het is voldoende als de handhaver de administratie kan inzien.

Naast de administratieplicht geldt op grond van hoofdstuk 10 Wet milieubeheer dat documenten over de overdracht van afvalstoffen ook bewaard moeten worden. Deze informatie hangt met de administratie samen. Het ligt voor de hand die bij elkaar te bewaren.

Artikel 4.1250 (aanwijzing modules: eindonderzoek bodem)

1. Bij het verrichten van de activiteit, bedoeld in artikel 4.1247, wordt voldaan aan de regels over het eindonderzoek bodem, bedoeld in paragraaf 5.2.1, als het gaat om het opslaan van grond van de kwaliteitsklasse wonen of industrie of baggerspecie van de kwaliteitsklasse licht verontreinigd of matig verontreinigd, bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit.
2. Het eerste lid is niet van toepassing als:
 - a. de activiteit het eenmalig opslaan van één partij grond of één partij baggerspecie is;
 - b. voorafgaand aan het opslaan de kwaliteitsklasse van de bodem op de plaats van opslaan is vastgesteld in een milieuverklaring bodemkwaliteit die is opgesteld overeenkomstig de bepalingen in het Besluit bodemkwaliteit; en
 - c. de grond of baggerspecie volgens artikel 4.1272 op de plaats van opslaan mag worden toegepast.

Toelichting artikelsgewijs

Dit artikel geeft regels voor het eindonderzoek bodem en geeft een aantal uitzonderingen.

Eerste lid

Na het opslaan van grond van een kwaliteitsklasse wonen of industrie of van baggerspecie van de kwaliteitsklasse licht of matig verontreinigd, als bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit is een eindonderzoek bodem verplicht.

Tweede lid

Het tweede lid zorgt ervoor dat een initiatiefnemer bij het eenmalig opslaan van één partij grond of baggerspecie ervoor kan kiezen om van tevoren de bodemkwaliteit te onderzoeken. Als de grond ter plaatse van de opslag ook toegepast zou mogen worden (schoon of schoner is dan de onderliggende bodem) dan is een verontreiniging niet aannemelijk en kan het eindsituatieonderzoek achterwege blijven.

Artikel 4.1251 (water: lozingsroutes bij opslaan van licht of matig verontreinigde baggerspecie)

1. Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater wordt het te lozen afvalwater afkomstig van het opslaan, zeven of mechanisch ontwateren van baggerspecie van de kwaliteitsklasse licht verontreinigd of matig verontreinigd, bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit, geloosd op een oppervlaktewaterlichaam.
2. Als een maatwerkvoorschrift is gesteld of een voorschrift is verbonden aan een omgevingsvergunning waarin een andere lozingsroute is toegestaan, wordt het te lozen afvalwater geloosd op een oppervlaktewaterlichaam of via die andere route.

Toelichting artikelsgewijs

Dit artikel geeft de lozingsroutes aan van het afvalwater dat ontstaat door het opslaan, zeven, of mechanisch ontwateren van baggerspecie van de kwaliteitsklasse licht of matig verontreinigd.

Eerste lid

Dit lid bepaalt dat het afvalwater afkomstig van de opslag van baggerspecie van de kwaliteitsklasse licht of matig verontreinigd als bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit wordt geloosd op een oppervlaktewaterlichaam. Er is geen plicht om dit afvalwater te lozen, maar als geloosd wordt moet dat via de voorgeschreven route. Het gaat hier immers alleen om het «te lozen» afvalwater; afvalwater kan ook worden afgevoerd naar een verwerker of worden hergebruikt.

Er gelden geen lozingeisen voor grond van de kwaliteitsklasse wonen of industrie, omdat vastgesteld is dat de uitloging bij licht verontreinigde grond langzaam verloopt, en de uitloging bij opslag niet significant is.

Tweede lid

*In het tweede lid is geregeld dat als een alternatieve route via een maatwerkvoorschrift **of op basis van een voorschrift uit de omgevingsvergunning** is toegestaan, het niet meer verplicht is gebruik te maken van de voorkeursroute, maar er nog wel gebruik van mag worden gemaakt, zodat beiden zijn toegestaan. Overigens ligt het bij baggerspecie niet voor de hand een andere lozingsroute toe te staan.*

Toelichting bij de door ons toegevoegde vetgedrukte tekst (toelichting uit Verzamelbesluit Omgevingswet 2022): *Met deze wijziging zijn alle bepalingen in het Bal aangepast over de te volgen lozingsroute als een maatwerkvoorschrift is gesteld waarin een andere route is toegestaan. Hieraan is toegevoegd dat dit ook kan blijken uit een vergunningvoorschrift. Het Bal gaat er namelijk vanuit dat als er sprake is van vergunningplicht geen maatwerkvoorschriften kunnen worden gesteld, maar die voorschriften aan de omgevingsvergunning kunnen worden verbonden. De wijziging komt overeen met de oorspronkelijke bedoeling van de tekst die bleek uit artikel 2.13, tweede lid, van het Bal. De laatste zin van dat lid is geschrapt bij het Invoeringsbesluit Omgevingswet, omdat de primaire functie daarvan overbodig bleek door de bepaling over vergunningvoorschriften in artikel 8.74 van het Bkl. De secundaire functie daarvan is voor de inzichtelijkheid nu geïntegreerd in de verschillende bepalingen zelf.*

Artikel 4.1252 (water: lozing op een oppervlaktewaterlichaam)

Voor afvalwater dat wordt geloosd op een oppervlaktewaterlichaam zijn de emissiegrenswaarden de waarden, bedoeld in tabel 4.1252, gemeten in een steekmonster.

Tabel 4.1252 Emissiegrenswaarden

Stof	Emissiegrenswaarde in mg/l
Onopgeloste stoffen	100
Chemisch zuurstofverbruik	200

Toelichting artikelsgewijs

Dit artikel geeft de emissiegrenswaarden voor afvalwater dat wordt geloosd op een oppervlaktewaterlichaam. Baggerspecie van de kwaliteitsklasse licht of matig verontreinigd kan verschillende microverontreinigingen bevatten, zoals PAK's of zware metalen. De maximale gehalten zijn vastgelegd in het Besluit bodemkwaliteit. Die verontreinigingen zijn gebonden aan de vaste bestanddelen van de baggerspecie, en worden genormeerd via de onopgeloste stoffen. De eis aan chemisch zuurstofverbruik is een maatstaf voor de rijping van de baggerspecie. Een baggerspeciedepot dat is ingericht volgens het CIW-document Lozingen uit tijdelijke baggerspeciedepots voldoet in beginsel aan deze eisen.

Artikel 4.1253 (water: meetmethoden)

1. Op het bemonsteren van afvalwater is NEN 6600-1 van toepassing, en een monster is niet gefiltreerd.
2. Op het conserveren van een monster is NEN-EN-ISO 5667-3 van toepassing.
3. Bij het analyseren van een monster worden onopgeloste stoffen meegenomen, en op het analyseren is van toepassing:
 - a. voor onopgeloste stoffen: NEN-EN 872; en
 - b. voor chemisch zuurstofverbruik: NEN-ISO 15705.

Toelichting artikelsgewijs

Dit artikel geeft aan welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd. Er zijn normen opgenomen voor het bemonsteren (eerste lid) en conserveren (tweede lid). Ook zijn de analysemethoden die moeten worden gebruikt voor de stoffen waaraan in artikel 4.1252 emissiegrenswaarden worden gesteld voorgeschreven (derde lid). De versies van de NEN-EN-normen die gehanteerd moeten worden zijn overigens vastgesteld bij ministeriële regeling.

Monsters moeten worden geconserveerd om te voorkomen dat in de monsters verandering optreedt voor de te analyseren parameter tussen het moment van bemonstering en het moment van analyse.

Toelichting uit Verzamelbesluit Omgevingswet 2022: De norm NEN 6633 is per oktober 2018 ingetrokken en vervangen door NEN-ISO 15705:2003. Dit is aangepast.

Artikel 4.1254 (bodem en water: bodembeschermende voorziening bij opslaan baggerspecie)

1. Met het oog op het voorkomen van verontreiniging van de bodem of van een oppervlaktewaterlichaam met bodembedreigende stoffen wordt baggerspecie van de kwaliteitsklasse licht verontreinigd of matig verontreinigd, bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit, opgeslagen in een met folie beklede grondput volledig omringd door een dijklichaam:
 - a. waarvan het binnendijkse volume ten minste gelijk is aan de maximale inhoud van het baggerspeciedepot; en
 - b. dat is bestand tegen krachten die ontstaan bij het opslaan van baggerspecie.
2. Folie dat voor een baggerspeciedepot wordt gebruikt, is voor gebruik bij het opslaan van baggerspecie gecertificeerd door een certificatie instantie met een accreditatie volgens NEN-EN-ISO/IEC 17065 voor BRL-K519, BRL-K537, BRL-K538, BRL-K546 of BRL-K1149.
3. Het eerste lid is niet van toepassing als de baggerspecie volgens artikel 4.1272 op de plaats van het opslaan mag worden toegepast.

Toelichting artikelsgewijs

Dit artikel regelt de bodembeschermende voorzieningen bij de opslag van baggerspecie van de kwaliteitsklasse licht of matig verontreinigd op de landbodem. Dit artikel is niet van toepassing op zogenaamde weilanddepots, omdat dan sprake is van een functionele toepassing van baggerspecie (zie artikel 4.1269, derde lid, onder a).

Eerste lid

Bij het opslaan van baggerspecie van de kwaliteitsklasse licht of matig verontreinigd als bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit is een bodembeschermende voorziening nodig, omdat tijdens de rijping van de baggerspecie allerlei componenten naar de ondergrond kunnen uitloggen.

Er gelden geen bodemeisen voor grond van de kwaliteitsklasse wonen of industrie, omdat vastgesteld is dat de uitloging bij licht verontreinigde grond langzaam verloopt, en de uitloging bij opslag niet significant is. Wel geldt dat grond na opslag volledig verwijderd moet worden en dat na opslag een eindonderzoek plaats vindt (artikel 4.1250).

Tweede lid

De eisen aan het folie zijn vergelijkbaar met de eisen voor foliebassins voor drijfmest.

Derde lid

De bodembeschermende voorziening kan achterwege blijven als de baggerspecie op de plaats van opslag ook toegepast zou mogen worden.

Artikel 4.1255 (afval, bodem en water: samenvoegen partijen)

1. Met het oog op het doelmatig beheer van afvalstoffen en het voorkomen van verontreiniging van de bodem of van een oppervlaktewaterlichaam worden verschillende partijen grond of partijen baggerspecie niet samengevoegd tot een partij die groter is dan 25 m³.
2. Het eerste lid is niet van toepassing als de partijen grond of partijen baggerspecie:
 - a. in dezelfde kwaliteitsklasse als bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit zijn ingedeeld; en
 - b. zijn gekeurd en samengevoegd overeenkomstig BRL 9335 of BRL 7500, door een onderneming met een erkenning bodemkwaliteit hiervoor.
3. Het eerste lid is niet van toepassing als de partijen grond of partijen baggerspecie:
 - a. kleiner zijn dan 100 ton; en
 - b. zijn samengevoegd overeenkomstig BRL 9335 of BRL 7500, door een onderneming met een erkenning bodemkwaliteit hiervoor.
4. Het eerste lid is niet van toepassing als:
 - a. het gaat om grond van kwaliteitsklasse landbouw/natuur of baggerspecie van de kwaliteitsklasse algemeen toepasbaar, bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit; en
 - b. de partijen grond of de partijen baggerspecie zijn voorzien van een erkende kwaliteitsverklaring, overeenkomstig BRL 9313 of BRL 9321.

Toelichting artikelsgewijs

Dit artikel stelt regels aan het samenvoegen van partijen grond of baggerspecie. Samenvoegen ziet op het creëren van een nieuwe partij grond of baggerspecie die vervolgens kan worden toegepast. Het samenvoegen van partijen grond of baggerspecie gaat over handelingen die worden uitgevoerd voordat de grond of baggerspecie in een functionele toepassing als omschreven in artikel 4.1269 van het Besluit activiteiten leefomgeving wordt toegepast. Samenvoegen van partijen grond of baggerspecie kan effect hebben op de milieuhygiënische kwaliteit van de grond of baggerspecie. Daarom zijn er regels aan samenvoegen gesteld. Deze regels zijn een voortzetting van artikel 4.3.2 van de Regeling bodemkwaliteit.

Eerste lid

Verschillende partijen grond of baggerspecie mogen zonder erkenning bodemkwaliteit worden samengevoegd tot een partij van maximaal 25 m³. Deze hoeveelheid is gebaseerd op de omvang van een grote container of vrachtwagen. Door het stellen van een volumegrens kunnen bijvoorbeeld gemeentewerven kleine hoeveelheden grond van particulieren zonder erkenning innemen, waarna deze kleine hoeveelheid vervolgens kan worden aangeboden aan een organisatie die deze kleine partijen mogen samenvoegen tot grotere partijen. Voor het samenvoegen van partijen grond of baggerspecie van meer dan 25 m³ is wel een erkenning nodig.

Tweede lid

Het samenvoegen van verschillende partijen grond of baggerspecie tot een partij die groter is dan 25 m³, is alleen toegestaan, als deze partijen:

- a. in dezelfde bodemkwaliteitsklasse als bedoeld in artikel 25d van het Besluit bodemkwaliteit zijn ingedeeld en*
- b. zijn gekeurd en samengevoegd op grond van BRL SIKB 9335 of BRL SIKB 7500 door een onderneming met een erkenning.*

Het is nadrukkelijk niet toegestaan om grond of baggerspecie die voldoet aan de kwaliteitseisen uit artikel 4.1272 samen te voegen met grond of baggerspecie met een kwaliteit die niet toepasbaar is. Dan zou er immers sprake zijn van het wegmengen van verontreinigde grond of baggerspecie. Dit is in strijd met het besluit, maar ook met onderdeel B7 van het Landelijk Afvalbeheer Plan (LAP), in het bijzonder met paragraaf II van het Sectorplan 39 (Grond) en Sectorplan 40 (Baggerspecie).

Het samenvoegen van partijen die in dezelfde bodemkwaliteitsklasse zijn ingedeeld is wel toegestaan. Hierbij moet gewerkt worden volgens BRL SIKB 9335 of BRL SIKB 7500 door een onderneming die hiervoor over een erkenning bodemkwaliteit beschikt. BRL SIKB 9335 regelt het samenvoegen van verschillende partijen herbruikbare grond of baggerspecie. Het samenvoegen (clusteren) van verschillende partijen verontreinigde grond of baggerspecie vooruitlopend op bewerking (reiniging of immobilisatie) valt onder de BRL SIKB 7500. Deze BRL stelt voorwaarden aan het clusteren met als belangrijkste uitgangspunt dat separate reiniging (dat wil zeggen gebruikmakend van één techniek) tot eenzelfde kwaliteit van eindproducten en restproducten leidt. Dit volgt uit het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP) als uitwerking van Hoofdstuk 10 Wet milieubeheer: «Een menghandeling mag niet tot gevolg hebben dat een van de afvalstoffen (of beide) op een laagwaardiger wijze wordt verwerkt»

Derde lid

In afwijking van het tweede lid onder a is het toch mogelijk om partijen grond of baggerspecie die in onbekende kwaliteitsklassen zijn ingedeeld samen te voegen. Het moet hierbij gaan om partijen kleiner dan 100 ton en het samenvoegen moet gebeuren op grond van BRL SIKB 9335 of BRL SIKB 7500. Protocol 9335-1, onderdeel van BRL SIKB 9335, geeft de mogelijkheid om kleine partijen grond en baggerspecie van onbekende kwaliteit op basis van beperkte voorinformatie op te bulken tot een partij van maximaal 100 ton. Als het samenvoegen plaatsvindt voorafgaand aan het storten (met verklaring van niet-reinigbaarheid), is de Regeling beoordeling reinigbaarheid grond van toepassing en moet het samenvoegen plaatsvinden door een BRL SIKB 9335 erkende onderneming. Paragraaf 6.3.6 van protocol 9335-1 geeft de mogelijkheid om kleine partijen niet-reinigbare grond (tot 100 ton) samen te voegen tot één partij van maximaal 500 ton, waarvoor een verklaring van niet-reinigbaarheid aangevraagd kan worden. Ook als de inrichting zelf niet de procesmatige bewerking uitvoert, maar toch niet-herbruikbare partijen samenvoegt, geldt de erkenningsplicht.

Vierde lid

Het vierde lid regelt een uitzondering op de erkenningsplicht voor het samenvoegen van partijen grond van de kwaliteitsklasse landbouw/natuur en baggerspecie van de kwaliteitsklasse algemeen toepasbaar als bedoeld in

artikel 25d Besluit bodemkwaliteit, die voorzien zijn van een erkende kwaliteitsverklaring op grond van BRL 9313 of BRL 9321. Het gaat hierbij om zand uit dynamische wingebieden (primaire winning uit zee) en industriezand en (gebroken) industriegrond (industriële winning). In de uitvoeringspraktijk wordt dit ook wel primair materiaal genoemd. Een uitzondering op de erkenningsplicht is gerechtvaardigd, omdat het samenvoegen van partijen schoon primair gewonnen materiaal milieuhygiënisch weinig risico's geeft. De erkenningsplicht blijft overigens wel gelden voor het samenvoegen van partijen grond of baggerspecie die zijn geleverd met een andere milieuverklaring dan de erkende kwaliteitsverklaring zoals een partijkeuring, een waterbodemonderzoek of een bodemkwaliteitskaart.

Artikel 4.1256 (afval en water: termijn opslaan)

1. In het belang van het doelmatig beheer van afvalstoffen wordt een partij grond of een partij baggerspecie niet langer dan drie jaar opgeslagen.
2. In een oppervlaktewaterlichaam wordt in het belang van het doelmatig beheer van afvalstoffen en het voorkomen of beperken van verontreiniging van een oppervlaktewaterlichaam een partij grond of een partij baggerspecie niet langer dan tien jaar opgeslagen.

Toelichting artikelsgewijs

Dit artikel regelt de maximale termijn van opslag van grond of baggerspecie.

Eerste lid

Als grond of baggerspecie langer dan drie jaar wordt opgeslagen zouden volgens Europees recht de eisen voor het storten van afvalstoffen gaan gelden. Omdat het storten van deze kwaliteit grond of baggerspecie verboden is, is gekozen voor een verbod op het langer opslaan. Dit betekent dat een partij grond of baggerspecie binnen drie jaar een nuttige toepassing moet krijgen.

Een bijzondere situatie kan zich voordoen als de grond of baggerspecie in opslag ligt voor toepassing in een concreet werk, maar de uitvoering van dit werk door overmacht vertraagd wordt. Zolang de nuttige toepassing van de grond of baggerspecie in een specifiek werk geborgd blijft, is het mogelijk om bij maatwerk toe te staan dat de grond langer opgeslagen wordt.

Tweede lid

De Europese termijn van drie jaar geldt niet voor het opslaan in een oppervlaktewaterlichaam. Hiervoor wordt uitgegaan van een maximale termijn van tien jaar.

Aanvullingsbesluit bodem

Nota van Toelichting – algemeen deel

3 Hoofdkeuzes

3.3 Algemene kenmerken normen bodemkwaliteit

...

Normen in het Besluit activiteiten leefomgeving

Het Aanvullingsbesluit reguleert een aantal milieubelastende activiteiten en stelt daar regels over.

Het gaat om de volgende activiteiten:

...

Opslaan van grond en baggerspecie

Bij de milieubelastende activiteit opslaan van grond en baggerspecie worden in dit Aanvullingsbesluit geen eisen gesteld aan de kwaliteit van de grond en de baggerspecie die wordt opgeslagen; er gelden alleen technische eisen. Wel zijn er emissiegrenswaarden opgenomen voor het lozen van afvalwater afkomstig van deze activiteit op een oppervlaktewaterlichaam en is aangesloten bij de verschillende kwaliteitsklassen voor grond en baggerspecie die ook bij de activiteit toepassen van grond en baggerspecie gehanteerd worden. Zie hoofdstuk 9.

9 Milieubelastende activiteit opslaan van grond en baggerspecie

9.1 Inleiding

De regels over het opslaan van grond en baggerspecie hebben betrekking op het opslaan van grond en baggerspecie op een andere locatie dan waar het ontgraven is. De regels gaan over het voorkomen van bodemverontreiniging, het stellen van eisen aan een mogelijke lozing en regels om toezicht op grondstromen mogelijk te maken.

Het opslaan van goederen of van een stof of product is het in voorraad hebben daarvan met het doel het later te vervoeren, toe te passen of te verwerken. Dit omvat ook het van en naar een transportmiddel zetten (laden en lossen of overslaan); zonder die handeling is opslaan niet mogelijk. Opslaan is altijd tijdelijk, in afwachting van een ander doel.

Het op of in de bodem brengen van afvalstoffen is een andere activiteit. Op of in de bodem brengen is, anders dan opslaan, niet tijdelijk. Degene die de afvalstoffen op of in de bodem brengt heeft niet het doel later iets anders met de afvalstoffen te doen. Er zijn twee redenen om afvalstoffen op of in de bodem te brengen. In de eerste plaats kan het gaan om het nuttig toepassen van de afvalstof zijn. Voor grond of baggerspecie is dat bijvoorbeeld beschreven in hoofdstuk 11. In de tweede plaats kan het doel het verwijderen of storten zijn. Dit is alleen onder strikte voorwaarden toegestaan op een stortplaats (zie paragraaf 3.3.12 van het Besluit activiteit leefomgeving). Hiervoor is altijd een vergunning nodig. Storten buiten stortplaatsen (paragraaf 3.5.10 van het Besluit activiteit leefomgeving) is niet toegestaan.

De regels van dit hoofdstuk gelden niet voor tijdelijk opslaan op de locatie van ontgraven bij de milieubelastende activiteit graven in de bodem. Het kan daarbij gaan om het tijdelijk opslaan ten behoeve van tijdelijke uitname of voorgaand aan de afvoer van de grond naar een andere locatie. Ook valt daaronder het opslaan van grond gedurende de graafwerkzaamheden en een periode van acht weken na beëindiging van het graven, bijvoorbeeld in afwachting van de resultaten van een keuring en de afvoer naar elders. De regels voor deze vorm van tijdelijk opslaan zijn beschreven in hoofdstuk 8 van dit Aanvullingsbesluit.

Een grensgeval is langdurige opslag. Uit de kaderrichtlijn afvalstoffen volgt dat als afvalstoffen langdurig worden opgeslagen (voor grond en baggerspecie is dat langer dan drie jaar op land, en langer dan 10 jaar in het oppervlaktewater) de regels voor stortplaatsen moeten gaan gelden. In het Besluit activiteiten leefomgeving wordt bij langdurige opslag paragraaf 3.3.12 van toepassing, wat onder andere betekent dat er vergunningplicht met daarnaast specifieke regels voor stortplaatsen gaan gelden en dat de provincie bevoegd gezag wordt.

9.2 Beleidskeuzes

Gelijke set eisen voor opslaan van grond en baggerspecie

De eisen voor de verschillende vormen van opslag zijn altijd hetzelfde. Grond wordt onder andere opgeslagen bij werken, bij groundbanken, bij gemeentewerven en onderhoudssteunpunten van provincie of Rijkswaterstaat, maar ook bij bedrijven in de grond-, weg- en waterbouw en bij opslag- en transportbedrijven. Alleen op de locatie waar de grond ontgraven wordt gelden andere eisen, vanwege de samenhang met de eisen voor het graven zelf (het tijdelijk opslaan). In alle andere gevallen geldt dezelfde set regels.

Het opslaan van baggerspecie is beperkt tot de zogenaamde doorgangsdepots. Voor alle doorgangsdepots gelden dezelfde eisen. De zogenaamde «weilandsdepots» (gekoppeld aan het verspreiden van baggerspecie op de landbodem) vallen onder de toepassing van baggerspecie, zie hoofdstuk 11. Depots waarin baggerspecie gestort wordt, vallen niet onder het opslaan, maar onder de regels voor stortplaatsen in paragraaf 3.3.12 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Vergunningplicht voor matig of sterk verontreinigde grond en sterk verontreinigde baggerspecie

Matig en sterk verontreinigde grond en sterk verontreinigde baggerspecie kan niet zonder meer nuttig worden toegepast. Door bewerking van de grond kan deze mogelijk alsnog geschikt gemaakt worden voor nuttige toepassingen. Het kan ook voorkomen dat de verontreiniging zo ernstig is, dat de grond of baggerspecie moet worden gestort.

Bij deze categorie kunnen allerlei vormen van verontreiniging voorkomen, waardoor een individuele beoordeling van deze categorie nodig is. Daarom is het opslaan van matig en sterk verontreinigde grond en sterk verontreinigde baggerspecie, en ook andere samenhangende bewerkingen hiervan onder de vergunningplicht gehouden.

Algemene regels voor grond en baggerspecie die zonder bewerking herbruikbaar is

Het opslaan dat vooraf gaat aan een nuttige toepassing, ook indien er sprake is van een afvalstof, is geregeld door het stellen van algemene regels. Schone grond of baggerspecie (kwaliteitsklasse landbouw/natuur), grond van de kwaliteitsklasse wonen of industrie en licht of matig verontreinigde baggerspecie kunnen zonder bewerking nuttig worden toegepast. Het storten van deze grond en baggerspecie is verboden.

Bij de regels over opslaan ook regels over samenhangende handelingen

Bij het opslaan zijn ook veel voorkomende samenhangende handelingen meegenomen, zoals het samenvoegen van partijen grond en baggerspecie, zeven van grond en ontwateren van baggerspecie waarbij afvalwater vrijkomt. Dit zijn handelingen die in principe onder dezelfde voorwaarden verricht kunnen worden als het opslaan.

Versoepeling bodemvoorschrift grond van de kwaliteitsklasse wonen of industrie

De bodemvoorschriften voor grond van de kwaliteitsklasse wonen of industrie in het Activiteitenbesluit waren opgesteld met als aanname dat dit materiaal uitlooft. Echter, de maximale waarden van de Regeling bodemkwaliteit zijn vastgesteld voor relatief immobiele verontreinigingen waardoor wordt aangenomen

dat, in zijn algemeenheid, de risico's voor de grondwaterkwaliteit aanvaardbaar zijn. Ook onderzoek (Onderzoek Onderbouwing Uitloogbeslissystematiek, BRL 9308, F. Lame, TNO-NITG, 2003.) is gebleken dat de uitloging van licht verontreinigde grond veel langzamer verloopt dan oorspronkelijk werd aangenomen. Bij een maximale opslagduur van drie jaar zal de uitloging op de plaats van opslag niet van enige betekenis zijn, en kan een bodembeschermende voorziening achterwege blijven. Wel zal altijd na beëindiging van de opslag alle opgeslagen grond weggehaald moeten worden, en is nog steeds een eindsituatieonderzoek verplicht. Aan de opslag van verontreinigde grond in grondwaterbeschermingsgebieden kunnen door het bevoegd gezag aanvullende voorwaarden worden gesteld.

9.3 Wijzigingen ten opzichte van de situatie voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet

- *Geen onderscheid meer tussen inrichtingen en toepassingen.* De regels voor tijdelijke opslag waren opgenomen in het Besluit bodemkwaliteit, de regels voor opslag binnen inrichtingen werden geregeld in het Activiteitenbesluit. In sommige gevallen konden beide naast elkaar gelden. In heel bijzondere gevallen kon een opslag zelfs onder geen van beide vallen. De voorschriften voor de opslag en de meldingseisen van de twee besluiten waren net anders. Deze wijziging maakt er één set eisen van die in alle gevallen gelden, behalve voor de opslag op de locatie van het ontgraven.
- *Geen vergunningplicht meer voor grootschalige opslag.* De vergunningplicht vervalt voor het opslaan van meer dan 10.000 m³ schone grond of baggerspecie (kwaliteitsklasse landbouw/natuur), grond van de kwaliteitsklasse wonen of industrie of licht of matig verontreinigde baggerspecie. Ook vervalt de vergunningplicht voor het mechanisch ontwateren en het zeven van de kwaliteit grond en baggerspecie. Voor deze activiteit gelden algemene regels. Voor het storten en voor langdurige opslag blijft de vergunningplicht gelden op grond van paragraaf 3.3.12 en 3.5.10 van het Besluit activiteiten leefomgeving.
- *Beperking van de meldingseisen voor opslag.* De meldingseisen voor het opslaan van grond en baggerspecie zijn in overeenstemming met elkaar gebracht, dit betekent een beperking ten opzichte van de eisen van het Besluit bodemkwaliteit. De meldingseisen zijn concreter gemaakt ten opzichte van het Activiteitenbesluit.
- *Verduidelijken van de eisen voor baggerspeciedepots.* De eisen voor baggerspeciedepots, zoals deze opgenomen waren in het Activiteitenbesluit zijn verduidelijkt, de eisen zijn nu specifiek uitgeschreven. Deze eisen van het Activiteitenbesluit zijn de basis voor de voorschriften in het Besluit activiteiten leefomgeving en worden ook van toepassing op de grootschalige opslag die voorheen vergunningplichtig was. Net als de voorschriften in de milieu- en lozingsvergunning gaan deze voorschriften uit van het toepassen van de beste beschikbare technieken, rekening houdend met de geldende BBT-referentiedocumenten. De eisen in een goed opgestelde milieu- of lozingsvergunning zijn dus gelijkwaardig aan de algemene regels. Het algemene overgangsrecht in het Invoeringsbesluit zorgt ervoor dat eventuele afwijkende voorschriften in de vergunning worden omgezet naar maatwerkvoorschriften.
- *Opnemen van regel over samenvoegen van partijen.* In dit Aanvullingsbesluit is een voorschrift opgenomen over het samenvoegen van partijen grond en baggerspecie dat in de Regeling bodemkwaliteit stond, maar juist bij opslag relevant is. Overigens is het samenvoegen van partijen grond of baggerspecie, ook een menghandeling volgens het Landelijk afvalstoffenbeheerplan (LAP) als een of meer van de partijen ook een afvalstof is. De algemene bepalingen voor het mengen van afvalstoffen in het Besluit activiteiten leefomgeving die gebaseerd zijn op het LAP (paragraaf 3.2.13, artikel 3.196 van paragraaf 3.5.11 en bijlage II) treden terug voor deze specifieke regel.
- *Bij langdurige opslag gaan regels voor stortplaatsen gelden.* Zoals eerder aangegeven wordt bij langdurig opslaan (langer dan drie jaar op land, en langer dan 10 jaar in het oppervlaktewater) paragraaf 3.3.12 van het Besluit activiteiten leefomgeving van toepassing, wat onder andere betekent dat er vergunningplicht met daarnaast specifieke regels voor stortplaatsen gaan gelden en dat de provincie bevoegd gezag wordt.

- *Zorgplicht voor stuiven.* Het stuiven van grond kan voor hinder zorgen. Dit is doorgaans eenvoudig te voorkomen door bijvoorbeeld de grond te bevochtigen. Grond is niet heel stuifgevoelig, en daarom zijn hier geen specifieke voorschriften voor gesteld. Wel volgt uit de zorgplicht dat bij het opslaan redelijke maatregelen genomen moeten worden om stuiven te voorkomen.
- *Gelijkwaardig beschermingsniveau.* Het voorgeschreven voorzieningenniveau is overgenomen van de regels die golden vanuit het Activiteitenbesluit milieubeheer en het Besluit bodemkwaliteit. De enige afwijking is een versoepeling voor de eisen van het Activiteitenbesluit voor het opslaan van grond van kwaliteitsklasse wonen of industrie. Deze versoepeling is mogelijk omdat de eisen in het Activiteitenbesluit gebaseerd waren op de aanname dat deze grond tijdens opslag uit kan logen. Dit blijkt niet het geval te zijn. Het gelijkwaardige beschermingsniveau kan dus bereikt worden met een beperktere voorziening.

9.4 Effecten

- *Gebruiksvriendelijk:* Er is één set regels voor opslaan van grond en baggerspecie, die niet meer verschillen afhankelijk van duur en locatie. In de voorschriften zijn samenhangende bepalingen opgenomen die voorheen verspreid stonden in het Besluit bodemkwaliteit en de bijbehorende regeling en het Activiteitenbesluit.
- *Minder vergunningen:* De vergunningplicht voor grootschalige opslag van schone en licht verontreinigde grond is vervallen. Ook zijn enkele eenvoudige met opslaan samenhangende handelingen zoals zeven en ontwateren die op dit moment tot vergunningplicht leiden onder algemene regels gebracht.
- *Vermindering administratieve lasten:* De meldingsplicht voor het opslaan is versimpeld. Bij de melding moet algemene informatie over het soort grond of baggerspecie en bijkomende handelingen worden gemeld. Informatie over individuele partijen moet wel worden geregistreerd, maar hoeft niet te worden opgestuurd.
- *Vermindering nalevingslasten:* Het Activiteitenbesluit schrijft voorzieningen voor om bodemverontreiniging door uitloging van licht verontreinigde grond te voorkomen. Nu duidelijk is dat de uitloging tijdens opslag niet van enige betekenis is, vervallen deze voorschriften.
- *Verduidelijking van de regels, beter handhaafbaar:* Met dit Aanvullingsbesluit is ook invulling gegeven aan een aantal verbeterdoelen uit het verbetertraject van het Besluit bodemkwaliteit. Zo was de tijdelijke opslag gekoppeld aan een gekende toepassing en daarmee ontstaat een ongelijk speelveld ten opzichte van een groundbank die onder een vergunning of de algemene regels van het Activiteitenbesluit moet opereren. Verder is het samenvoegen van partijen grond alleen toegestaan indien in lijn met de erkenningsplicht wordt gewerkt. Hierdoor is de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de regels vereenvoudigd. En er zijn minder vergaande bodembeschermingsmaatregelen nodig bij een tijdelijke opslag die op de plaats van opslag (kan ook de ontgravingslocatie zijn) eenmalig en kortdurend is en bovendien wordt uitgevoerd met herbruikbare grond.

9.5 Opslaan van grond en baggerspecie onder de Omgevingswet

Er geldt één set eisen voor het opslaan van grond en baggerspecie, welke is opgenomen in paragraaf 4.124. Deze regels zijn nog niet van toepassing als de grond of baggerspecie wordt neergelegd op de locatie van het ontgraven of baggeren, maar gaat gelden zodra het materiaal naar een andere locatie wordt gebracht. De eisen blijven gelden tot de grond of baggerspecie een nuttige toepassing krijgt (of in zeldzame gevallen: tot deze gestort wordt op een stortplaats). Vanaf het transport naar een andere locatie dan het ontgraven of baggeren tot de uiteindelijke toepassing (of het storten) gelden ongeacht duur of locatie dezelfde eisen.

Er is in de eisen een belangrijk onderscheid tussen grond en baggerspecie die zonder bewerking herbruikbaar is en sterk verontreinigd materiaal. Grond die zonder bewerking herbruikbaar is, is grond van de kwaliteitsklasse landbouw/natuur, wonen of industrie. Baggerspecie die zonder bewerking herbruikbaar

is, is schone baggerspecie of licht of matig verontreinigde baggerspecie. Matig en sterk verontreinigde grond en sterk verontreinigde baggerspecie is materiaal dat niet zonder bewerking nuttig kan worden toegepast.

Voor grond of baggerspecie die zonder bewerking herbruikbaar is, is het uitgangspunt dat voor het opslaan algemene regels gelden, in combinatie met een meldingsplicht. De meldingsplicht zorgt ervoor dat het bevoegd gezag weet dat er grond of baggerspecie wordt opgeslagen, en weet om welke kwaliteit het gaat. Ook moet gemeld worden of er partijen worden samengevoegd. Let wel: de melding vertelt eenmalig dat er partijen worden samengevoegd, het is niet zo dat er iedere keer gemeld moet worden als er samengevoegd wordt. Degene die opslaat moet naast de melding ook informatie bijhouden over de individuele partijen. Er gelden verder geen specifieke voorschriften voor het opslaan van grond. Wel is het zo dat na het beëindigen van de opslag van grond van de kwaliteitsklasse wonen of industrie een eindsituatieonderzoek gedaan wordt, voor het geval er licht verontreinigd materiaal is achtergebleven. Als dat zo is moet die verontreiniging worden opgeruimd. Voor het opslaan van licht of matig verontreinigde baggerspecie gelden voorschriften ter beschermen van de bodem, en er worden eisen aan de lozing gesteld om het oppervlaktewater te beschermen. Het samenvoegen van partijen grond is alleen toegestaan onder strikte voorwaarden.

Voor het opslaan van matig en sterk verontreinigde grond en sterk verontreinigde baggerspecie geldt altijd vergunningplicht. Ook geldt vergunningplicht voor bewerking van sterk verontreinigde grond bij een grondreinigingsbedrijf.